
KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE BEŇADIKOVÁ
pre obdobie rokov 2018-2022

Jún 2018

Spracovateľ: MAS Horný Liptov

DOKUMENT BOL ZVEREJNENÝ NA ÚRADNEJ TABULI OBCE NA
VEREJNÉ PRIPOMIENKOVANIE

OD **21.JÚNA 2018** DO **11.JÚLA 2018**

DOKUMENT BOL SCHVÁLENÝ OBECNÝM ZASTUPITEĽSTVOM DŇA
07.SEPTEMBRA 2018 UZNESENÍM OZ Č. **37/2018**

OBSAH

1. Úvod ku Komunitnému plánu sociálnych služieb obce Beňadiková	4
1.1 Teoretické a legislatívne východiská	4
1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Beňadiková	6
2. Východisková situácia pre poskytovanie sociálnych služieb v obci Beňadiková.....	7
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Beňadiková.....	7
2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Beňadiková.....	17
2.3 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci.....	18
2.4 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov)	19
2.5 Analýza potrieb obyvateľov obce Beňadiková	22
3. SWOT analýza	25
4. Prehľad cieľov a priorít obce pre obdobie 2018-2022 v sociálnej oblasti.....	27
5. Akčný plán realizácie KPSS pre obdobie 2018-2022	29
6. Monitoring a hodnotenie	31
7. Prehľad platnej legislatívy a informačných zdrojov	32
8. Zoznam použitých skratiek	33
9. Prílohy	35

1. ÚVOD KU KOMUNITNÉMU PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE BEŇADIKOVÁ

1.1 Teoretické a legislatívne východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb patrí v zmysle § 83 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov do pôsobnosti obce, ktorá ho vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Zohľadňuje pritom miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov. Obec sa v oblasti sociálnych služieb riadi nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Komunitné plánovanie v obci Beňadiková nadväzuje na strategické dokumenty miestneho, regionálneho aj národného významu:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2015-2020.
- Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva v Žilinskom samosprávnom kraji (ŽSK), 2004
- Aktualizácia koncepcie sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva ŽSK. Žilina: 2008. V súlade s pripravovanou novelou zákona o sociálnych službách s predpokladanou účinnosťou od 1. 1. 2018, ktorá nastavuje a rieši systémovosť financovania sociálnych služieb je na úrovni kraja pripravovaná nová Koncepciu sociálnych služieb v súlade s aktuálnymi Národnými prioritami sociálnych služieb (2015 – 2020).
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja
- Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja do roku 2022 (ďalej SPRO), ktorého súčasťou je aj obec Beňadiková. Sociálne služby sú v SPRO zadefinované v Špecifickom celi 1 Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v regióne, Opatrenie 1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť.

- Všeobecne záväzné nariadenia 1/2009 o opatrovateľskej službe, 3/2015 o poskytovaní dotácií na všeobecne prospešné služby a verejnoprospešné účely, 4/2004 o školských odvodoch, 1/2016 o poskytovaní príspevku pri narodení dieťaťa.

Komunitné plánovanie je otvoreným procesom zisťovania potrieb prijímateľov sociálnych služieb a hľadanie zdrojov a najlepších riešení na ich napĺňanie v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb. Je to dynamický proces, ktorý pružne reaguje na zmenu okolností, zmenu legislatívy, sociálneho prostredia a správania sa prijímateľov sociálnych služieb, výsledkom ktorého je komunitný plán so zadanými prioritami a finančnými možnosťami na obdobie rokov 2018-2022.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení má obec *v prípade potreby* poskytovať alebo zabezpečovať nasledovné služby:

- základné sociálne poradenstvo
- sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadení,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- sociálnu službu v zariadení,
- opatrovateľskú službu,
- prepravnú službu,
- odľahčovaciu službu
- terénnu sociálnu službu krízovej intervencie.

Obec môže poskytovať alebo zabezpečovať podpornú sociálnu službu v zariadení (denné centrum, jedáleň, pracovňa), stredisko osobnej hygieny, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, sprievodcovskú službu, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov.

Okrem toho obec vyhľadáva fyzické osoby, ktorým je potrebné poskytnúť sociálnu službu. Od 1. 1. 2014 boli rozšírené možnosti poskytovania sociálnej služby krízovej intervencie, a to o § 24a - § 24 d uvedeného zákona:

- Terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- Nízkoprahové denné centrum

- Integračné centrum
- Komunitné centrum

V prípade, že niektorú zo sociálnych služieb neposkytuje, môže uzatvárať zmluvu o

- poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby.

1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Beňadiková

Cieľom pracovných stretnutí pri príprave KPSS obce bolo zmapovať súčasnú situáciu občanov z pohľadu potrieb a možností poskytovania sociálnych služieb v obci a regióne. Komunitný plán nerieši samostatne jednotlivé cieľové skupiny (seniori, mladí ľudia, ...) zameriava na sociálnu situáciu občanov v obci prierezovo. Na základe osobných rozhovorov a analýzy demografických údajov, zostavenej SWOT analýzy boli v procese spracovania dokumentu stanovené ciele, opatrenia a zostavený akčný plán na obdobie rokov 2018-2022. Verejnosť sa do procesu prípravy komunitného plánu zapojila vyplnením dotazníka a pracovná verzia dokumentu bola prerokovaná na obecnom zastupiteľstve.

2. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA PRE POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI BEŇADIKOVÁ

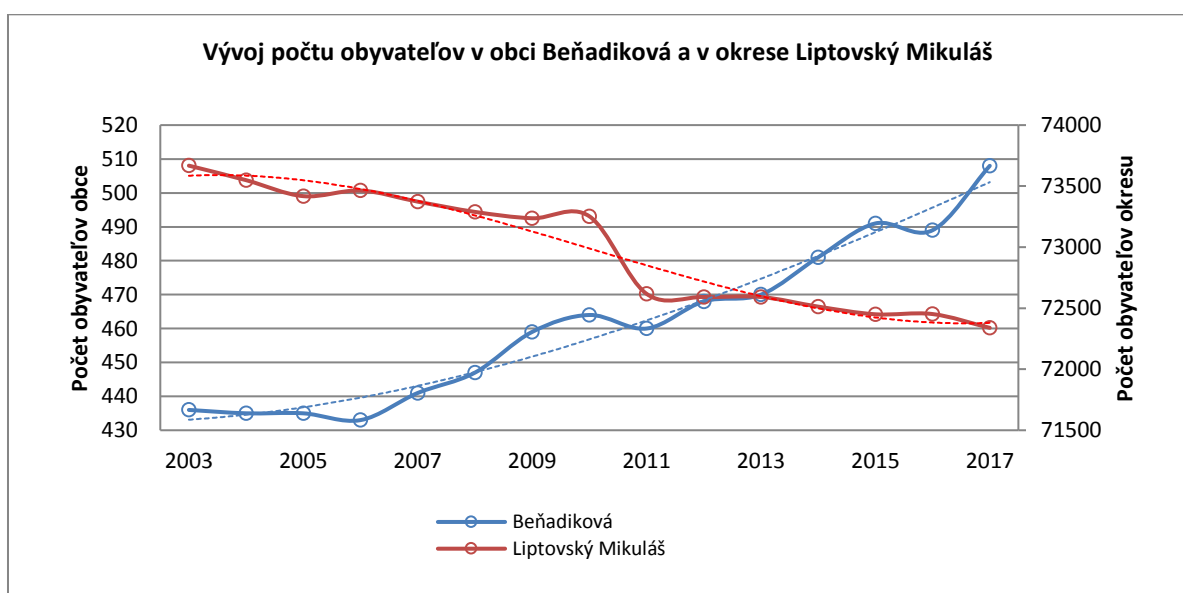
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Beňadiková

Vývoj počtu obyvateľov v obci Beňadiková má za posledných 15 rokov progresívny trend. Od roku 2007 počet obyvateľov stále rastie len s miernou stagnáciou, ktorú môžeme sledovať v rokoch 2011 a 2016 (obr. 1).

Obr. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2003-2017

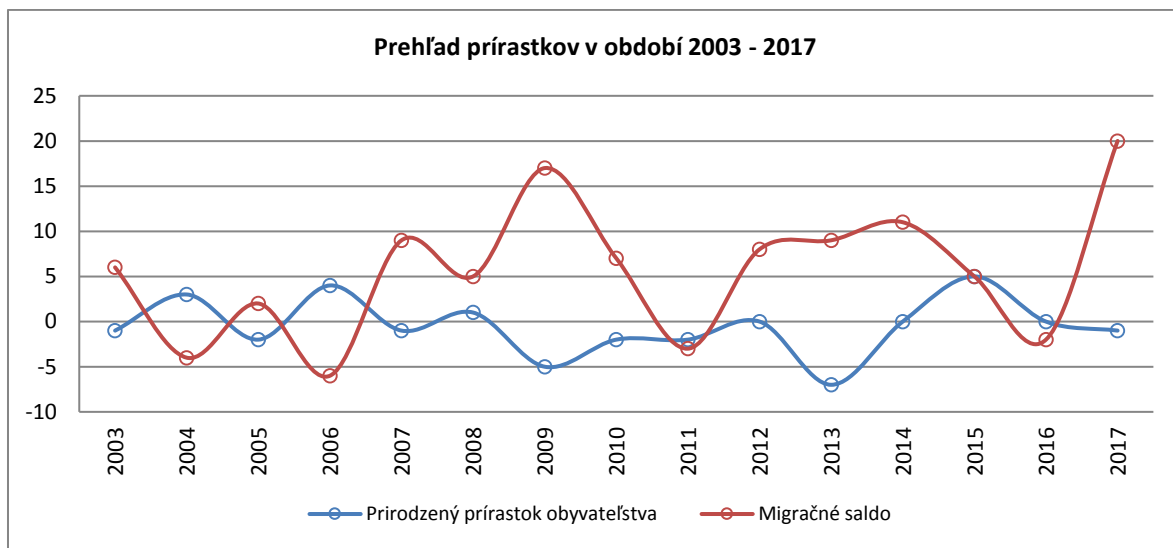
V porovnaní s vývojom počtu obyvateľov v okrese Liptovský Mikuláš, ktorý má výrazne regresívny trend, je demografický vývoj obce priaznivý (obr. 2).

Obr. 2: Porovnanie vývoja počtu obyvateľov v obci Beňadiková a v okrese Liptovský Mikuláš

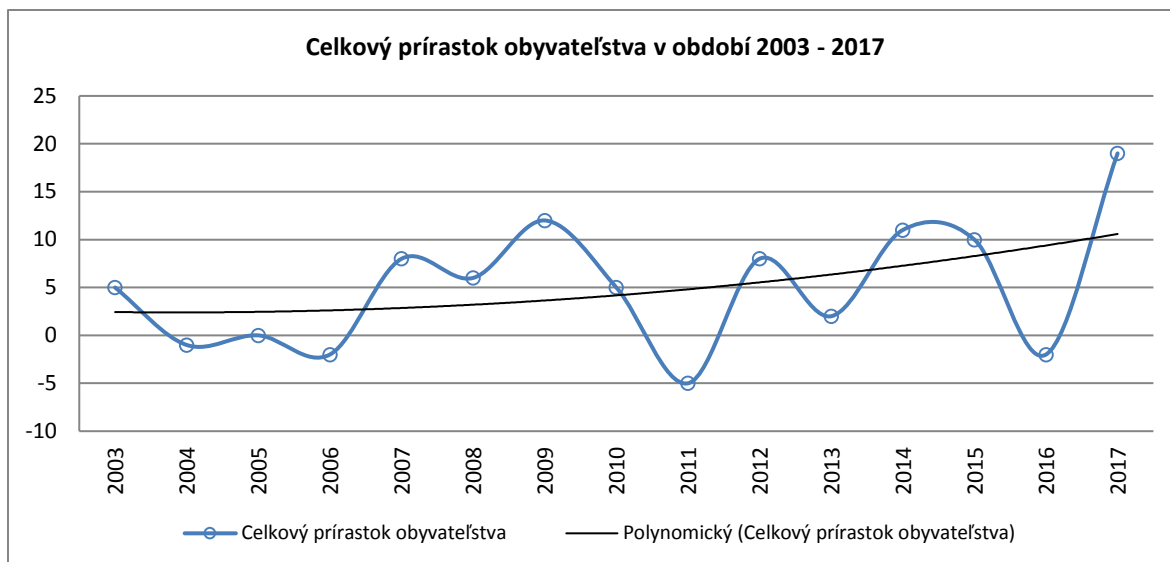
Za obdobie rokov 2003 – 2017 má prirodzený prírastok obyvateľstva striedavo klesajúcu a stúpajúcu tendenciu. Väčší prirodzený prírastok môžeme sledovať len v rokoch 2006 a 2015, kedy sa narodilo viac detí ako bol počet zomretých osôb. Celkovo je však v obci väčší skôr počet zomretých osôb alebo je nulový, teda počet narodených aj zomretých je rovnaký, čo nastalo v rokoch 2012, 2014 a 2016 (obr. 3).

Hodnota migračného salda (rozdiel počtu prihlásených osôb na trvalý pobyt a počtu odhlásených osôb z trvalého pobytu) má skôr kladnú hodnotu, pričom najvyššie hodnoty môžeme sledovať v rokoch 2009 a 2017, kedy sa do obce prihlásilo na trvalý pobyt najviac obyvateľov, spolu 53 osôb. V tom čase sa odhlásilo z trvalého pobytu 16 osôb (obr. 3).

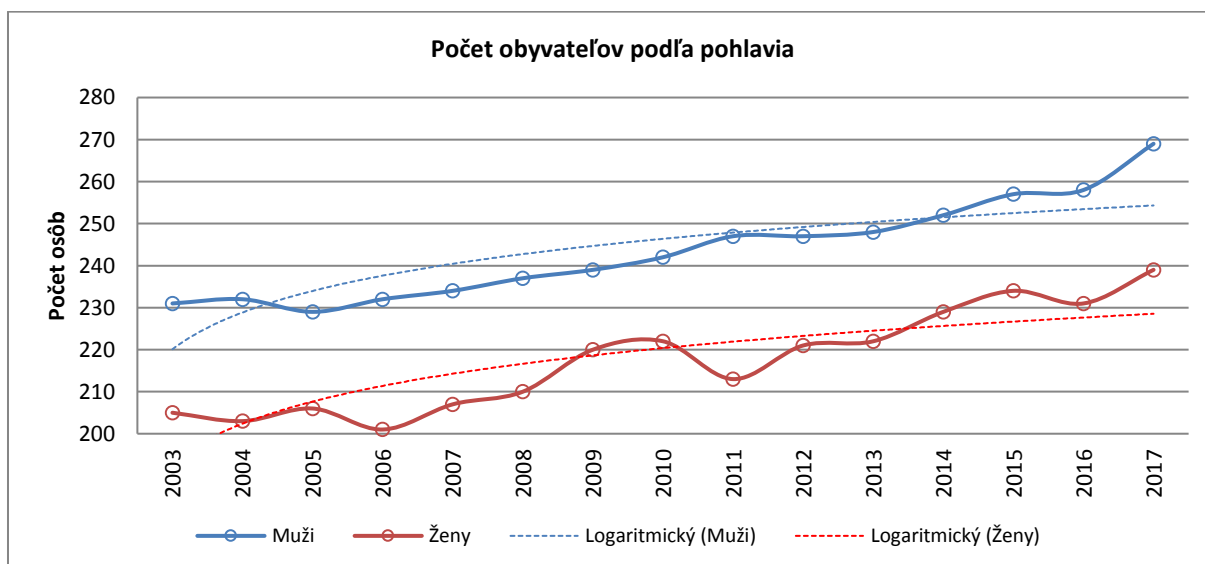
Obr. 3: Prehľad prirodzeného prírastku a migračného salda obce v rokoch 2003– 2017

Celkový prírastok obyvateľstva za obdobie 15 rokov výrazne osciluje, pričom záporná hodnota prirodzeného prírastku a výrazne kladná hodnota migračného salda napovedajú, že na nárast obyvateľstva v obci má významný vplyv počet obyvateľov, ktorí sa do obce prisťahovali (obr. 3).

Obr. 4: Celkový prírastok obyvateľstva v období 2003 - 2017

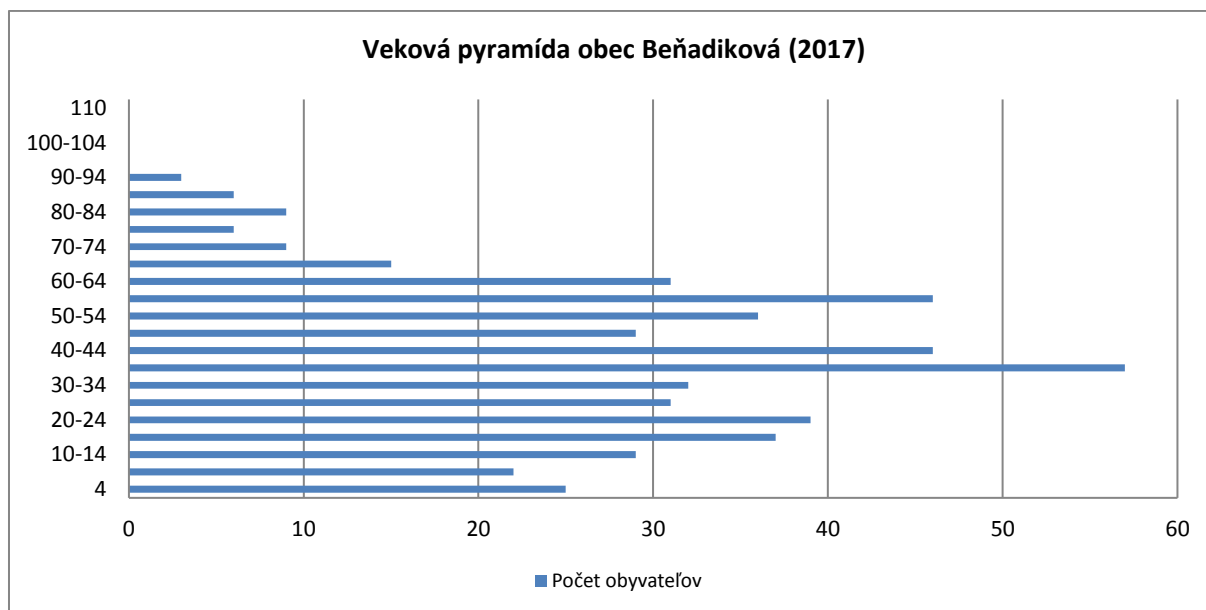
V obci Beňadiková k 31. 12. 2017 žilo 269 mužov a 239 žien. V posledných 15 rokoch bola viac zastúpená populácia mužov ako žien (obr. 5). Najmenej žien v počte 201 žilo v obci v roku 2006, najviac žien v počte 239 v roku 2017. Najmenej mužov v počte 229 žilo v obci v roku 2005, najviac mužov v počte 269 v roku 2017. Celkovo je v obci za posledných 17 rokov zaznamenaný nárast populácie žien aj mužov.

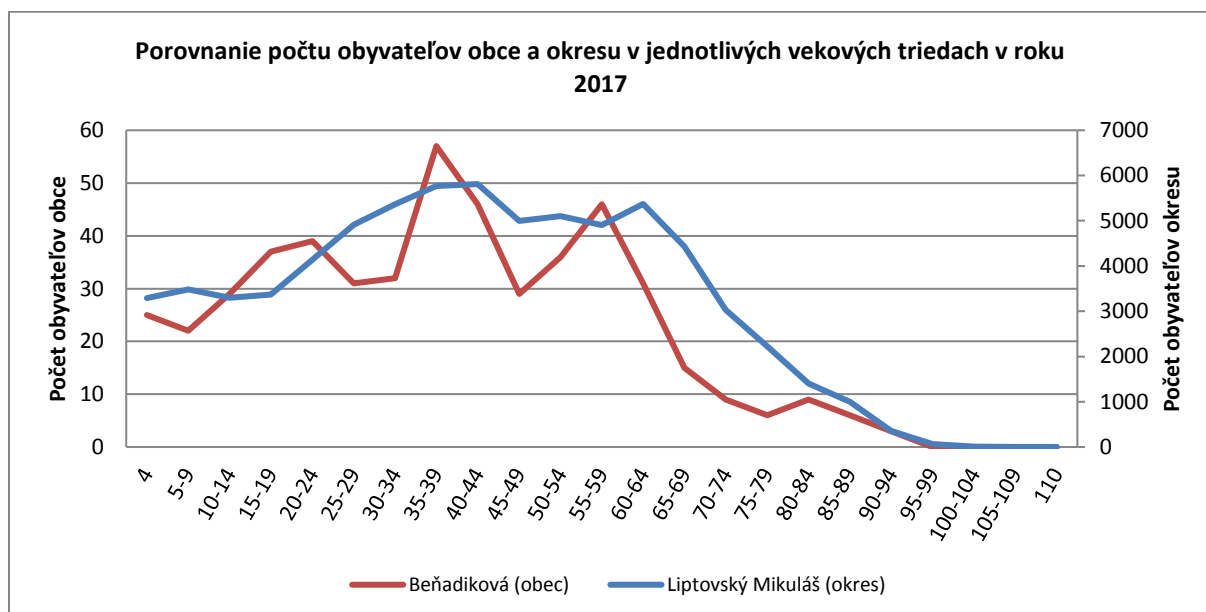
Obr. 5: Počet obyvateľov obce podľa pohlavia

Podľa znázorneného vekového zloženia obyvateľstva v obci Beňadiková k 31. 12. 2017 na obr. 6 môžeme konštatovať, že v obci je väčší počet detí a mladých ľudí do 15 rokov v porovnaní s počtom starších ľudí vo veku nad 65 rokov. Najsilnejšia skupina je v produktívnom veku od 35 do 45 rokov, ale veľkú skupinu tvoria aj obyvatelia od 50 do 65 rokov. V porovnaní so situáciou v okrese Liptovský Mikuláš, kde prevláda nižší podiel detí

a mladých ľudí a pre ktorý je charakteristický regresívny trend populácie, je situácia v obci priaznivejšia (obr. 7).

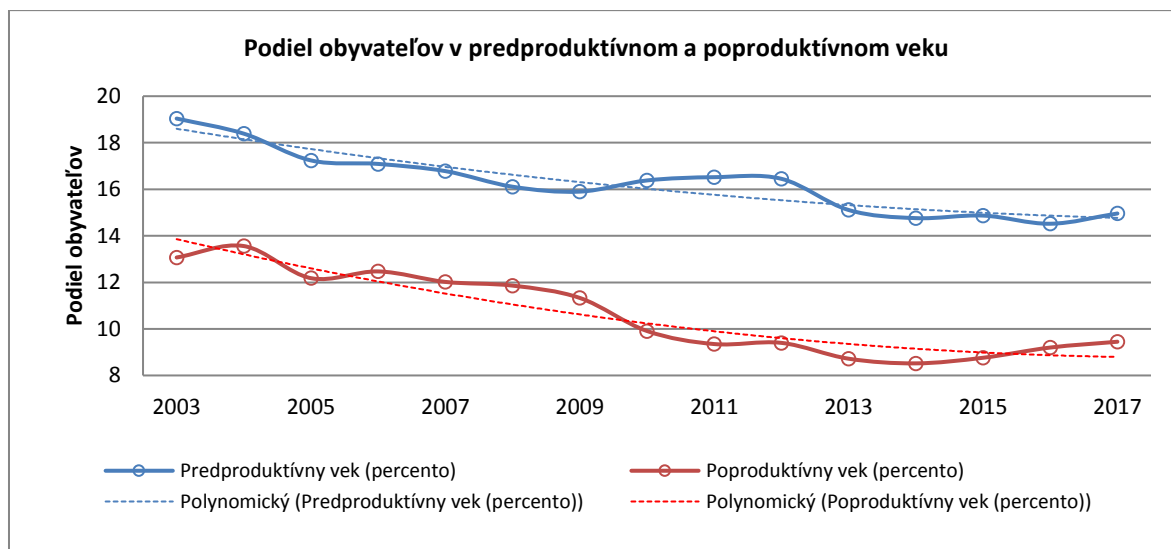
Obr. 6: Počet obyvateľov obce podľa vekových skupín

Obr. 7: Porovnanie počtu obyvateľov podľa vekových skupín v obci Beňadiková a v okrese Liptovský Mikuláš

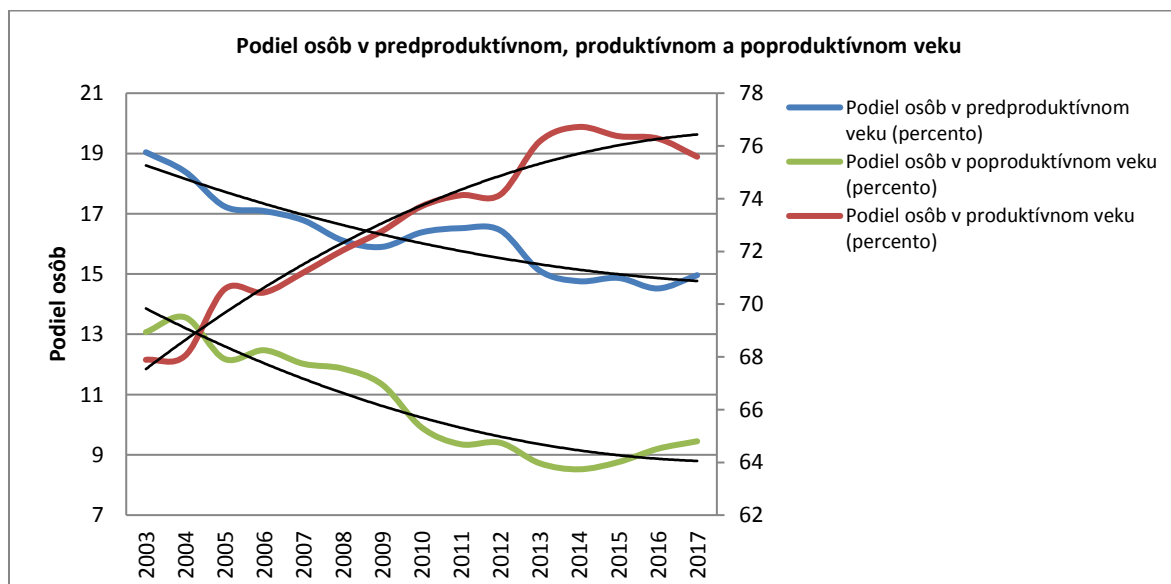
Počet detí a mladých ľudí vo veku od 0 do 14 rokov tvorí skupinu obyvateľstva v predproduktívnom veku, ktorá nie je ekonomicky aktívna. V roku 2017 bolo v obci Beňadiková 76 obyvateľov vo veku do 14 rokov, čo predstavuje 14,96% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obyvatelia v poproduktívnom veku, t.j. vo veku 65 rokov a viac, sú zástupcovia skupiny obyvateľstva, ktorá väčšinou nie je ekonomicky aktívna. Táto skupina obyvateľstva bola v obci Beňadiková v roku 2017 zastúpená 48 ľuďmi, čo predstavuje 9,45% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obr. 8: Podiel obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku

Počet obyvateľov v produktívnom veku od 15 – 64 rokov, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna, má v obci Beňadiková stúpajúcu tendenciu s miernou stagnáciou v posledných troch rokoch (obr. 9).

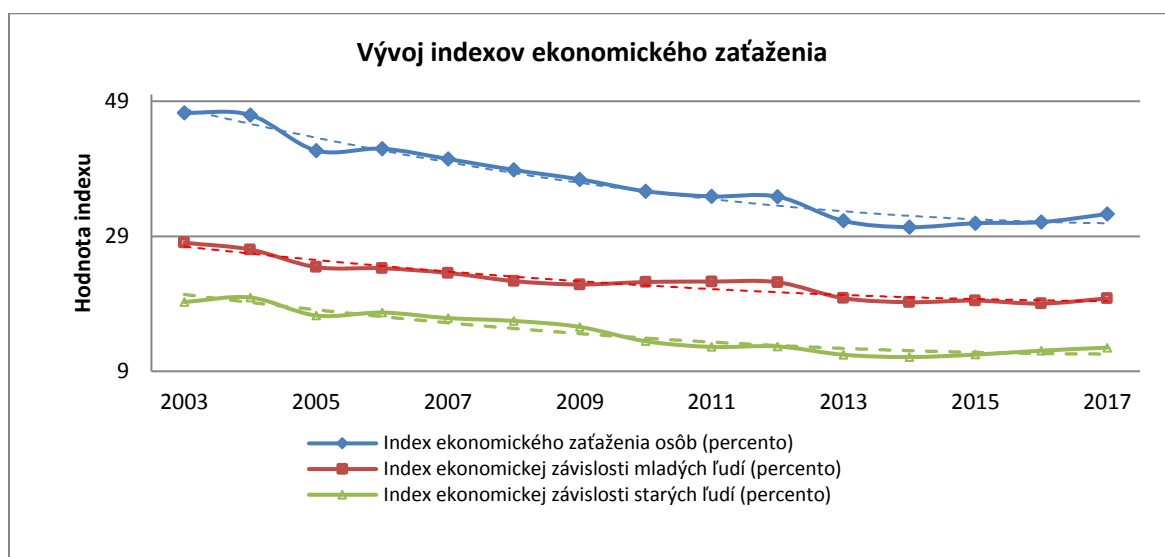

Obr. 9: Prehľad podielu osôb podľa ekonomickej aktivity

Index ekonomického zaťaženia vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúcich na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64

rokov). Vzhľadom ku klesajúcej tendencii obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku je vývoj tejto situácie priaznivý, čo znázorňuje index ekonomického zaťaženia, ktorý má klesajúcu tendenciu (obr. 10).

Obidva indexy, index ekonomickej závislosti mladých ľudí a index ekonomickej závislosti starých ľudí, majú klesajúcu tendenciu, čo znamená, že klesá počet ekonomicky neaktívnych obyvateľov k počtu obyvateľov ekonomicky aktívnych. Klesajúci podiel ekonomicky neaktívneho obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku znižuje záťaž produktívnej zložky obyvateľstva (obr. 10).

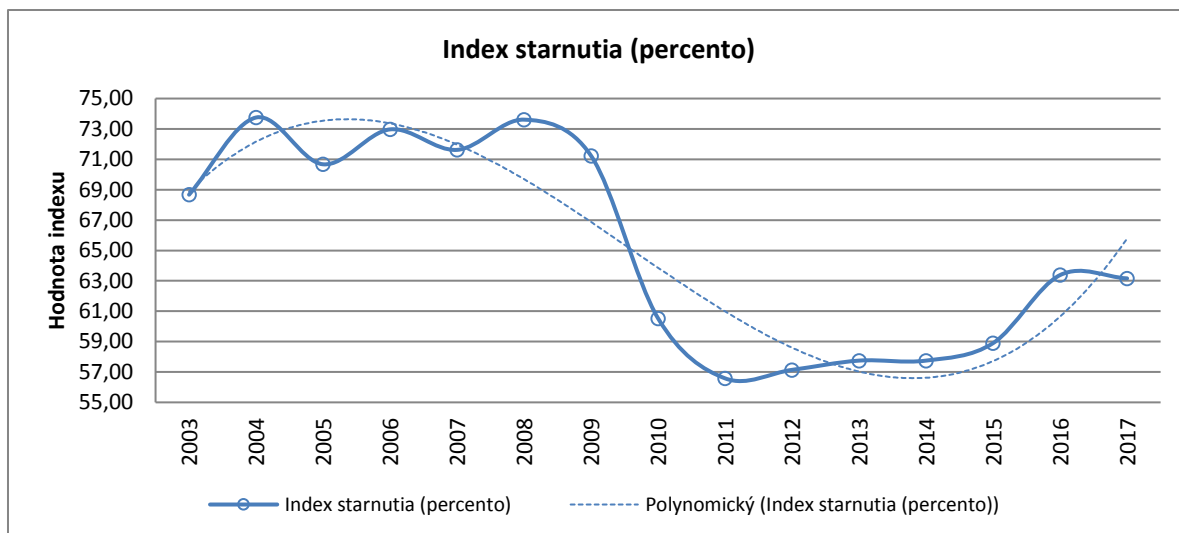

Obr. 10: Vývoj indexov ekonomického zaťaženia

Zrýchľujúci sa proces starnutia obyvateľstva je celospoločensky najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja.

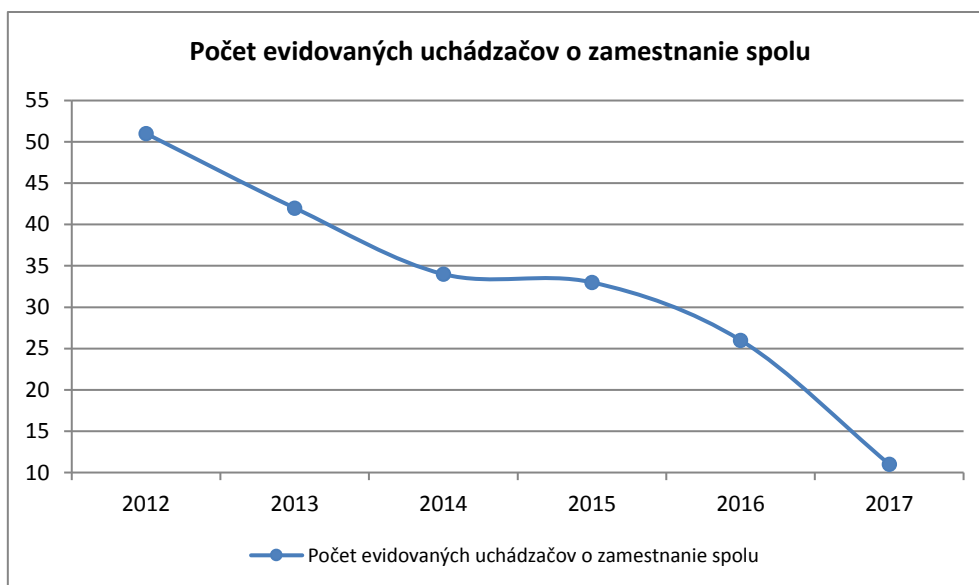
Priemerný vek obyvateľov na Slovensku v roku 2016 dosiahol hodnotu 40,4 a do roku 2025 sa priblíži k hodnote 43 rokov. Za obdobie 2007–2025 sa podľa odhadu priemerný vek zvýši o 4,6 rokov (12,1%). Proces starnutia obyvateľstva je výzvou aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb, nakoľko sa predpokladá zvyšujúci dopyt po sociálnych službách a ich kvalite.

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov). Index starnutia v obci Beňadiková mierne osciluje, len v rokoch 2009 a 2010 zaznamenala výrazný pokles (obr. 11).

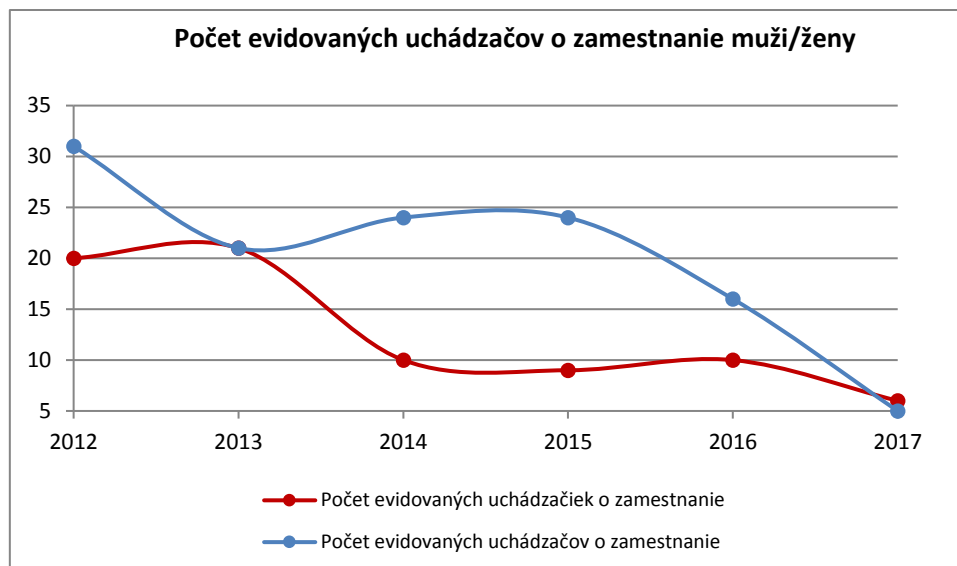
Obr. 11: Vývoj indexu starnutia v obci

Hoci najsilnejšie zastúpené vekové ročníky sa nachádzajú v strede vekovej pyramídy, v obci je tiež veľmi silná skupina obyvateľov vo veku od 50 do 65 rokov, čo v blízkej budúcnosti predpokladá nárast poproduktívneho obyvateľstva a ekonomického zaťaženia produktívnej zložky obyvateľov obce.

Obr. 12: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Beňadiková

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie má za posledných 6 rokov klesajúcu tendenciu (obr. 12). K 31. 12. 2017 bolo v obci evidovaných 11 uchádzačov o prácu, z toho bolo 5 mužov a 6 žien (obr. 13).

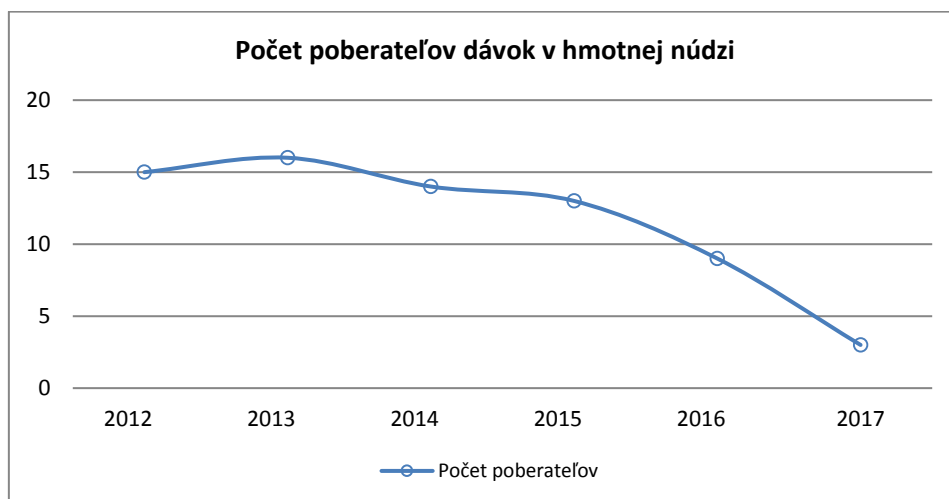
Obr. 13: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia

Štátne sociálne dávky predstavujú súbor peňažných plnení, ktorými sa štát podieľa na zvládnutí viacerých životných situácií, najmä rodín s nezaopatrenými deťmi. Prispieva na krytie nákladov na výživu a iné osobné potreby detí a tiež nákladov spojených s ďalšími sociálnymi udalosťami. Štátne sociálne dávky tvoria súčasť systému sociálneho zabezpečenia. V rámci reformy sociálnej sféry sa popri sociálnom poistení a sociálnej pomoci dotvára ďalší systém sociálneho zabezpečenia, ktorý dostal pomenovanie „štátna sociálna podpora“ (známa ako dnešné štátne sociálne dávky). Zameriava sa na podporu takých sociálnych udalostí, ktoré nie sú pokryté zo systému sociálneho poistenia a ich akceptovanie štátom umožňuje predchádzať stavu, kedy sa jednotlivec ocitá v stave hmotnej alebo sociálnej núdze a je odkázaný na pomoc.

Tabuľka 1: Štátne sociálne dávky – obec Beňadiková - obdobie roky 2012 až 2017

Počet poberateľov podľa typu dávky	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dávka v hmotnej núdzi	15	16	14	13	9	3
Prídavok na dieťa	66	64	64	68	69	68
Rodičovský príspevok	17	15	14	14	18	17
Spolu vyplatená suma štátnej soc. dávky	79.072,11	75.317,28	71.398,70	69.608,97	67.469,58	62.766,48

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. V roku 2017 boli v obci Beňadiková vyplatené dávky v hmotnej núdzi 3 poberateľom v celkovej výške 1.775,20€, čo je 3-krát menej ako v predchádzajúcom roku a 5-krát menej ako v roku 2012.

Obr. 10: Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len kompenzácia) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblastiach mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov, sebaobsluhy. V rokoch 2012 – 2017 boli v obci Beňadiková vyplácané kompenzácie na zvýšené výdavky na diétu, hygienu alebo opotrebovanie a na prevádzku OMV, ďalej na kúpu pomôcky, úpravu bytu a rodinného domu, na kúpu osobného motorového vozidla a na opatrovanie.

Tabuľka 2: Počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽZP

Počet poberateľov podľa druhu kompenzácie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PP na komp. zv. výd. - diéta	2	3	3	3	3	3
PP na komp. zv. výd. - hygiena alebo opotrebovanie	16	16	15	13	12	12
PP na komp. zv. výd. - prevádzka OMV	4	6	8	8	7	7
PP na kúpu pomôcky	1					
PP na úpravu bytu		1				
PP na úpravu rodinného domu		2	1			
PP na kúpu osobného motorového vozidla	1					
PP na opatrovanie	12	9	10	9	10	10

Tabuľka 3: Vyplatená suma peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽZP

Vyplatená suma v €	2012	2013	2014	2015	2016	2017
na komp. zv. výd. - diéta	555,54	619,62	695,04	794,40	794,40	611,60
na komp. zv. výd. - hygiena alebo opotrebovanie	2 990,96	3 166,53	3 107,91	2 776,89	2 519,43	2 434,37

na komp. zv. výd. - prevádzka OMV	1 541,21	2 097,70	2 945,34	3 011,19	2 779,56	2 720,97
na kúpu pomôcky	569,93					
na úpravu bytu		702,56				
na úpravu rodinného domu		2 556,96	1 327,74			
na kúpu osobného motorového vozidla	6 638,79					
na opatrovanie	12 961,68	10 201,83	10 322,17	9 910,29	11 063,44	17 117,38

Obec Beňadiková nie je zriaďovateľom žiadnej školy ani školského zariadenia. V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí poskytujú:

a) predškolskú výchovu - Materská škola Jakubovany, Základná škola s Materskou školou Liptovský Ján a materské školy, ktorých zriaďovateľom je mesto Liptovský Mikuláš.

b) povinnú školskú dochádzku si žiaci plnia v - Základnej škole s Materskou školou v Liptovskom Jáne, v základných školách, ktorých zriaďovateľom je mesto Liptovský Mikuláš a v základných školách, ktorých zriaďovateľom je mesto Liptovský Hrádok.

c) mimoškolské aktivity navštevujú deti – v Základnej umeleckej škole a v Centre voľného času v Liptovskom Mikuláši.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať rovnakým smerom ako doteraz.

V obci je zriadená Obecná knižnica, o ktorú je stále prejavovaný záujem, preto obec vo svojom rozpočte každoročne vyčleňuje prostriedky na nákup knižného fondu. Jej návštevníkmi sú tak malí škôlkari, ľudia v produktívnom veku, ale aj dôchodcovia.

V obci pôsobí aj Červený kríž a Zväz žien, v poslednej dobe obec poskytuje priestory Kultúrneho domu na športové vyžitie žien. Významným športovým podujatím je Beh oslobodenia a v obci je aj aktívny jazdecký klub AI Asil.

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje vo svojej ambulancii nachádzajúcej sa v priestoroch budovy Obecného úradu praktický lekár pre dospelých MUDr. Vlastimil Kapcát. Ostatnú zdravotnícku starostlivosť poskytujú ambulancie v Poliklinike v Liptovskom Mikuláši, v objekte Stavoindustrie v Liptovskom Mikuláši a v Nemocnici s poliklinikou V Liptovskom Mikuláši. Zdravotná starostlivosť bude občanom obce aj v budúcnosti poskytovaná na rovnakej kvantitatívnej úrovni ako doposiaľ.

Ekonomickú štruktúru obce vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci, z ktorých 11 platí daň z nehnuteľností. Medzi najväčšie patria RÁZTOKA s.r.o. a Ján Martinovič STAVEBNÉ PRÁCE, z poľnohospodárskych výrobní AGRIA Liptovský Ondrej a.s. a BENEDEX KISELY s.r.o.

Záver:

Počet obyvateľov obce vďaka rastúcemu migračnému prírastku narastá. K 31. 12. 2017 bolo na trvalý pobyt prihlásených 508 obyvateľov. Klesajúci je podiel ľudí v poproduktívnom veku a zároveň sa znižuje aj podiel detí a mladých ľudí v predproduktívnom veku. To znižuje ekonomickú závislosť zraniteľných skupín obyvateľstva či celkovú ekonomickú záťaž obce. V roku 2017 bolo v obci 79 osôb v dôchodkovom veku, t.j. starších ako 60 rokov, ale veľká skupina občanov je vo veku od 50 do 60 rokov, čo v blízkej budúcnosti predpokladá nárast poproduktívneho obyvateľstva a ekonomického zaťaženia produktívnej zložky obyvateľov obce.

V obci klesá počet nezamestnaných. V obci je evidovaných 11 subjektov platiacich daň z nehnuteľnosti. Dávky v hmotnej núdzi sa vyplácajú 3 poberateľom, čo je niekoľkonásobne menej ako v predchádzajúcich rokoch. V obci funguje obecná knižnica, spolky a kluby, jazdecký klub a ambulancia praktického lekára pre dospelých.

2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Beňadiková

Vzhľadom k tomu, že obec Beňadiková nie je zriaďovateľom žiadneho vlastného zariadenia sociálnych služieb, ani sa v obci nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, ktorého by bol zriaďovateľom niekto iný, zabezpečuje sa pre klientov pobytová forma v sociálnych zariadeniach prostredníctvom iných poskytovateľov (inou obcou, VÚC, neverejným poskytovateľom) na základe výberu klienta. Najbližšie zariadenia pre seniorov sa nachádzajú v Liptovskom Mikuláši, Liptovskom Hrádku a Závažnej Porube.

Obec Beňadiková nie je registrovaná v zmysle § 62 zákona o sociálnych službách v registri poskytovateľov sociálnych služieb, ale má prijaté Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2009 o poskytovaní sociálnych služieb a o spôsobe a výške úhrad za tieto služby.

Obec Beňadiková je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v ZpS, v ZOS, v DS, o odkázanosti na OPS a o zániku a zmene stupňa odkázanosti. Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje zdravotnú a sociálnu posudkovú činnosť, ktorou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu. V roku 2017 obec vydala 2 sociálne a lekárske posudky.

Opatrovateľskú službu ako terénnu sociálnu službu na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu ako aj z dôvodu dovŕšenia vysokého veku v súčasnosti obec neposkytuje žiadnej opatrovanej osobe v jej sociálnom prostredí.

V obci evidujú záujem seniorov o poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov, no tieto sú pre väčšinu dôchodcov finančne nedostupné. Uprednostňované sú zariadenia verejných poskytovateľov (VUC) pred neverejnými z dôvodu nižšej platby za služby. Obec má dobrú spoluprácu so ZpS SČK v Liptovskom Hrádku, so ZpS Royal Care vo Vitálišovciach pri Liptovskom Mikuláši a s Domovom pre seniorov Golden Age v Liptovskej Ondrašovej, kde sú seniori umiestňovaní.

Seniori nemajú záujem o stravovanie, ktoré im dokáže zabezpečiť PD Agria so sídlom v Liptovskom Ondreji.

V rámci aktívneho opatrenia trhu práce sú z ÚPSVaR poskytované príspevky na vykonávanie aktivačnej činnosti. Aktivačný príspevok pre UoZ v hmotnej núdzi podľa § 12 zákona č. 417/2013 Z.z. je určený na podporu získania, udržania, prehĺbenia alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností, praktických skúseností, pracovných návykov na účely zvýšenia pracovného uplatnenia na trhu práce. V roku 2018 obec zamestnávala 2 UoZ na vykonávanie menších obecných prác.

Obec je otvorená rozširovaniu škály sociálnych služieb pre svojich občanov a hlavne pre seniorov.

Záver:

Obec pristupuje k riešeniu vzniknutých nepriaznivých sociálnych situácií svojich občanov individuálne. Externe spolupracuje so sociálnou pracovníčkou pri vypracovávaní posudkov pre umiestnenie občanov do zariadení. V obci nepracujú žiadne spoločenské organizácie ako sú napr. Jednota dôchodcov. V súčasnosti sa do obce nasťahovalo viac mladých rodín s malými deťmi, seniorov je približne 65. V obci evidujú 3 sociálne slabé osoby, ktoré poberajú dávky v hmotnej núdzi.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja obec očakáva, že rozvoj sociálnych služieb v obci sa bude orientovať na rozvoj opatrovateľskej služby a pomoci pre seniorov.

[2.3 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci](#)

V roku 2017 boli v obci Beňadiková vyčlenené finančné prostriedky na očakávané výdavky na sociálne zabezpečenie, ako sú podujatia pre dôchodcov a príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 450,00€, na kultúrne služby, teda na prevádzku obecnej knižnice a na podujatia vo výške 6.185,00€, na vzdelávanie, teda príspevok v MŠ Jakubovany, školenia, CVČ vo výške 1.000,00€ a na pohrebné služby vo výške 3.700,00€.

Zvýšené výdavky v rozpočte obce vznikli aj prijatím 2 zamestnancov na druh práce: pomocných pracovníkov údržby budov a areálov (§ 50j a § 54 odst.1 zák. o službách zamestnanosti). Na základe uzatvorených zmlúv s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš boli obci poskytnuté transfery zo štátneho rozpočtu v spolufinancovaní s Európskym sociálnym fondom jednak na refundáciu výdavkov vynaložených na refundáciu výdavkov na aktivačnú činnosť UoZ podľa §52a vo výške 970,70€ a na refundáciu ceny práce podľa § 50j a § 54 odst.1 zákona o zamestnanosti vo výške 5.863,93€.

Na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši sa obec na 3 mesiace stala osobitným príjemcom na výplatu prídavku na dieťa vo výške 70,56€.

V roku 2016 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 3/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Telovýchovnej jednote Sokol Beňadiková vo výške 3.400,00€ na organizovanie majstrovských futbalových zápasov pre dospelých a deti a Mestu Liptovský Mikuláš vo výške 210,00€ na záujmové vzdelávanie detí v centrách voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Liptovský Mikuláš.

2.4 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov)

Sociálne služby na území regiónu Horný Liptov poskytujú občanom zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, obce, mesta a neverejní poskytovatelia (občianske združenia, neziskové organizácie a iné právnické a fyzické osoby). Žilinský samosprávny kraj poskytuje v okrese Liptovský Mikuláš sociálne služby prostredníctvom dvoch centier sociálnych služieb a jedného domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Smrečanoch a Liptovskom Hrádku. Zo sociálnych služieb poskytovaných obcami možno uviesť komunitné centrum s nocľahárňou, strediskom osobnej hygieny a práčovňou (Liptovský Mikuláš), denné centrum zabezpečované Mestom Liptovský Mikuláš v šiestich lokalitách, či Zariadenie pre seniorov a domov opatrovateľskej služby s požičovňou pomôcok v Liptovskom Mikuláši.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje v rámci obvodu mesta Liptovský Mikuláš. Základné sociálne poradenstvo poskytuje obec Liptovský Peter. V ďalších obciach poskytujú samosprávy iba opatrovateľskú službu (*vid' Príloha Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Neverejní poskytovatelia v tomto okrese zabezpečujú mimo opatrovateľskej služby aj služby domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov (Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš - Ondrašová a Liptovský Hrádok), krízové stredisko s nocľahárňou (Liptovský Mikuláš),

vypožičiavanie pomôcok či prepravnú službu (Liptovský Mikuláš). Základné sociálne poradenstvo sa poskytuje ambulantne v Liptovskom Mikuláši a terénnou formou aj vo Východnej.

Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb registrovaní podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na území Liptovského Hrádku sú

- Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov SČK, zriaďovateľ SČK, kapacita DSS 14 klientov, ZpS 6 klientov,
- Centrum sociálnych služieb EDEN, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita 81 klientov,
- Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Liptovský Hrádok, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita DSS 25 klientov, ŠZ 12 klientov.

Všetky zariadenia sú kapacitne naplnené. (*vid' Príloha: Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Chránené dielne

Chránená dielňa (CHD) a chránené pracovisko (CHP) sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, podľa § 55 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov. V týchto zariadeniach sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce. Alebo sú to pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu a na ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôbované zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím. V Liptovskom Hrádku je evidovaných najviac, 16 CHD/CHP, v ktorých je zamestnaných 18 zamestnancov so zdravotným postihnutím. (*vid' Príloha: Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk*).

Detské domovy

Detský domov Liptovský Hrádok má zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Kráľovej Lehote, Liptovskom Hrádku a Liptovskej Porúbke. V roku 2013 zariadenie získalo ďalší objekt v Liptovskom Trnenci, rekreačný dom vrátane vnútorného vybavenia. V opatere detského domova je v súčasnosti približne 70 detí prevažne zo Žilinského kraja. Detský domov je štátnou rozpočtovou organizáciou.

Ostatné subjekty pôsobiace v sociálnej oblasti

V sociálnej oblasti pôsobia a vyvíjajú svoje aktivity aj subjekty a organizácie (napr. neformálneho alebo neziskového charakteru) zamerané na špecifické problémy jednotlivcov a prispievajúce k integrácii, alebo k zlepšeniu či k riešeniu sociálnych problémov jednotlivcov. Ich činnosť je systematická alebo príležitostná podľa potreby. Najvýznamnejšie z nich sú Komunitná nadácia Liptov, OZ Kopýtko, OZ Nezábudka, Detské centrum Svetluška, Centrum voľného času, Špeciálna základná škola v Jamníku, ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých, Dom Charitas Sv. Kláry Liptovský Mikuláš a iné.

Domov sociálnych služieb (DSS) v Závažnej Porube

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba v zmysle §38 zákona 448/2008 Zákona o sociálnych službách pobytovou sociálnou službou alebo ambulatnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008.

V domove sociálnych služieb sa poskytuje: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie. V DSS sa zabezpečuje pracovná terapia, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.

V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008.

V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove tohto zariadenia. Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

V Závažnej Porube bol DSS zriadený v roku 2011. Sociálna služba v zariadení je poskytovaná 2 klientom. Prioritne sú do zariadenia prijímaní klienti z radov občanov obce, no ak takí nie sú, v záujme ekonomickej udržateľnosti zariadenia je kapacita naplnená klientmi z regiónu aj mimo neho.

Zariadenie pre seniorov (ZpS) v Závažnej Porube

Sociálna služba sa poskytuje v súlade §35 zákona 448/2008. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008.

Zariadenie pre seniorov bolo v obci Závažná Poruba zriadené v roku 2011, kapacita zariadenia je 23 osôb.

2.5 Analýza potrieb obyvateľov obce Beňadiková

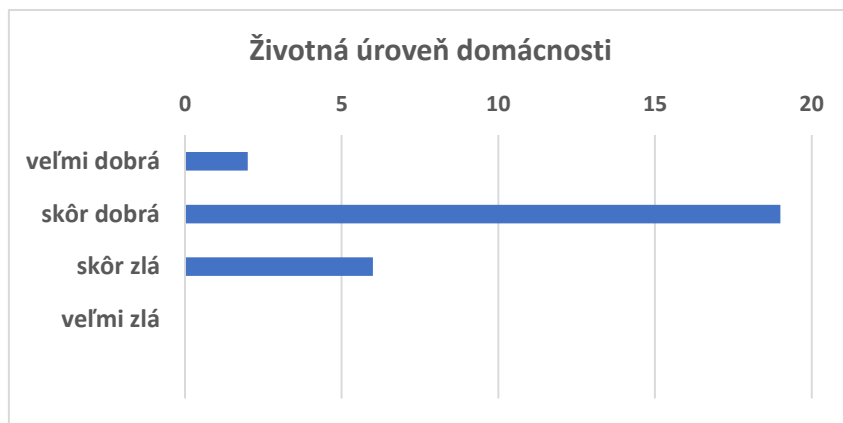
V analýze potrieb sme sa zamerali na zistenie sociálnej situácie občanov obce a ich spokojnosti s riešením a kvalitou poskytovaných služieb. Vyhodnotených bolo 27 dotazníkov.

V dotazníku sme zisťovali, aké je hodnotenie kvality životnej úrovne obyvateľov obce a aká je existencia ich sociálnych a zdravotných problémov, krízových situácií alebo sociálnych problémov v rodinách a v spolunažívaní s inými občanmi obce. Dve otázky boli nasmerované na zistenie informácie, na koho sa obrátia obyvatelia v prípade, ak potrebujú riešiť svoju sociálnu situáciu a na zistenie informácie, ktorej skupine obyvateľov obce je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Ďalšie dve otázky boli zamerané na zistenie aktuálneho využívania sociálnych služieb poskytovaných obcou a na zistenie dopytovaných sociálnych služieb, ktoré by obec mohla svojim obyvateľom zabezpečiť.

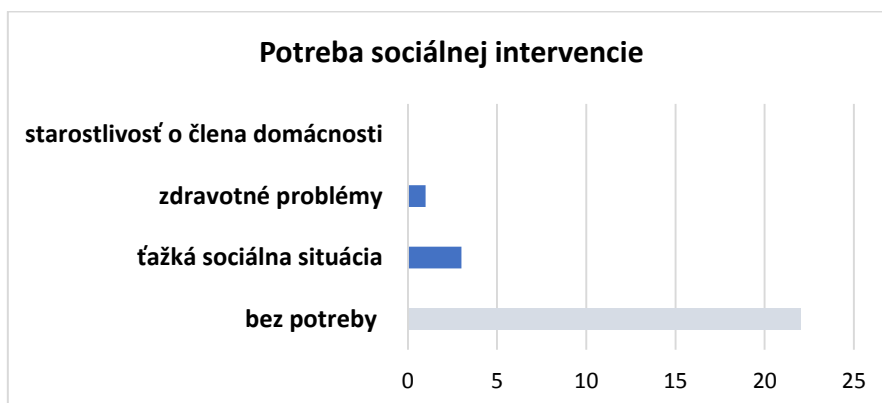
Dotazník vyplnilo 8 mužov a 18 žien. Prevažne sú to obyvatelia žijúci v obci menej ako 5 rokov (30% opýtaných) a viac ako 30 rokov (30%) a sú zamestnaní/SZČO (41%) alebo dôchodcovia (22%). Veková škála oslovených občanov bola pestrá, zapojili sa prevažne obyvatelia vo veku od 26 do 35 rokov (33%) a od 56 do 65 rokov (22%). Títo obyvatelia žijú prevažne v plne funkčnej rodine s oboma partnermi a deťmi (37%) alebo vo viacgeneračnej domácnosti (33%).

Obyvatelia obce odpovedali na dotazníkové otázky formou vyznačovania z uvedených možností, prípadne vlastným vyjadrením.

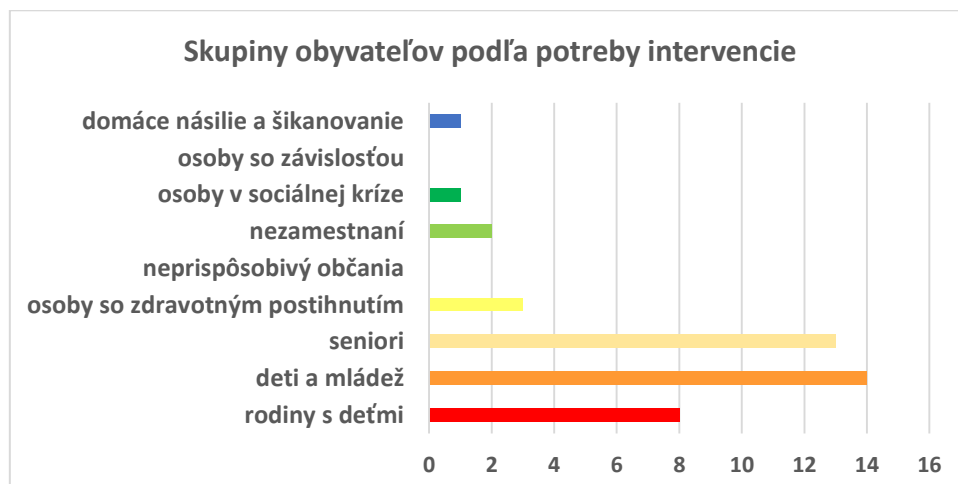
Životnú úroveň domácností hodnotili obyvatelia ako skôr dobrú (70% opýtaných) alebo ako skôr zlú (22% opýtaných). Za veľmi dobrú ju považuje 7% opýtaných.

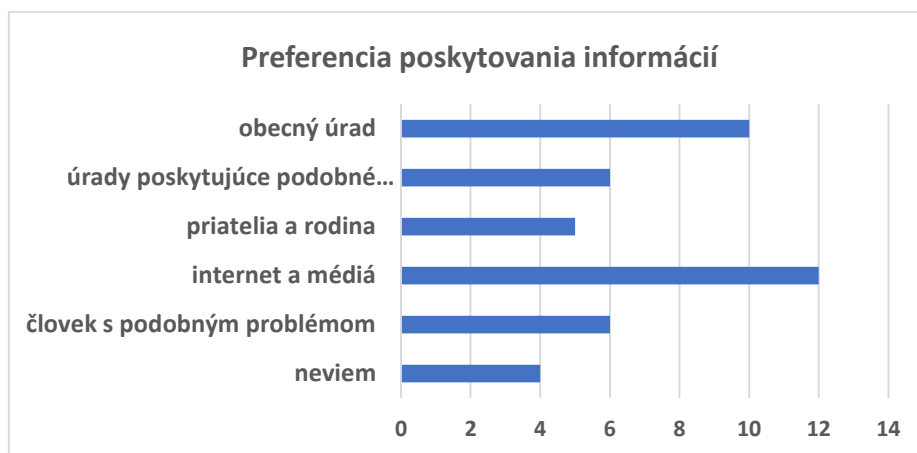
Väčšina opýtaných (85%) v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. Ťažšiu sociálnu situáciu ako je napríklad strata partnera alebo problémy spolunažívania rieši 12% opýtaných obyvateľov. Zo zdravotných problémov rieši 1 z opýtaných obyvateľov problém so starostlivosťou o domácnosť.

Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú predovšetkým rodiny s deťmi, deti a mládež a seniori. Väčšiu pozornosť je potrebné venovať aj osobám so zdravotným postihnutím, nezamestnaným, ale aj osobám v prechodnej sociálnej kríze a osobám ohrozených domácim násilím a šikanovaním.

V prípade, že občania potrebujú získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, vyhľadajú si informácie z internetu a médií alebo sa obrátia na pracovníkov obecného úradu a na úrady poskytujúce podobné služby (Sociálna poisťovňa, ÚPSVaR, Polícia, Zdravotné poisťovne, ...). Ďalej občania vyhľadajú pomoc u priateľov a v rodine a informácie získavajú aj u ľudí, ktorí majú podobné problémy alebo sa s podobnými problémami stretli.

Záver:

Obyvatelia obce Beňadiková hodnotia životnú úroveň ako dobrú a väčšina v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. V ťažkej sociálnej situácii sa občania ocitnú kvôli strate partnera alebo pre problémy v spolunažívaní. Občan so zdravotným problémom rieši ťažkosti so starostlivosťou o domácnosť. V prípade, že občania potrebujú získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, vyhľadajú si informácie z internetu a médií alebo sa obrátia na pracovníkov obecného úradu. Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú najmä rodiny s deťmi, deti a mládež a seniori.

Zo sociálnych služieb by obyvatelia obce privítali centrum pre seniorov.

3. SWOT ANALÝZA

Výsledná SWOT analýza vznikla ako výstup pracovných stretnutí riadiacej skupiny a z dotazníkového zisťovania. Spolu s údajmi z dotazníkového prieskumu je základným podkladom pre stanovenie cieľov a opatrení KPSS.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• priaznivý demografický vývoj obce• ambulancia všeobecného lekára pre dospelých• možnosť kultúrneho vyžitia v Kultúrnom dome a športového vyžitia v Športovom areáli• fungujúci športový klub TJ Sokol Beňadiková• fungujúca a navštevovaná Obecná knižnica• existencia aktívnych športových a jazdeckých klubov a spolkov v obci• obľúbené spoločenské podujatia organizované obcou• aktívny prístup obce k riešeniu životných situácií obyvateľov obce• spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom okolí (Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok a Závažná Poruba)• obec je súčasťou LEADER územia MAS Horný Liptov	<ul style="list-style-type: none">• nedostatok pracovných príležitostí• nevyhovujúca doprava do miest• slabý záujem občanov o kultúrne a spoločenské aktivity• absencia denného stacionára a služieb pre dôchodcov• nezáujem o veci verejné
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">• formovať obec ako vidiecke centrum, ktoré využíva svoj potenciál na zvýšenie kvality života občanov• vytvoriť dostatočný priestor na bývanie v čistom a zdravom prostredí• vytvoriť podmienky pre podnikateľskú	<ul style="list-style-type: none">• pretrvávajúci nedostatok finančných zdrojov na poskytovanie a zabezpečovanie sociálnych služieb• odchod mladých, vzdelaných ľudí z obce

<p>činnosť a živnosti</p> <ul style="list-style-type: none">• posilniť služby a zabezpečiť kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť• využiť spoluprácu v regionálnom spojení• možnosť financovania sociálnych služieb z EÚ fondov	
--	--

4. PREHĽAD CIEĽOV A PRIORÍT OBCE PRE OBDOBIE 2018-2022 V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Na základe analýzy vypracovanej v rámci plánovania komunitných sociálnych služieb obce Beňadiková boli zadefinované tri ciele pre dosiahnutie rozvoja a zvýšenie spokojnosti, informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci v období 2018-2022.

Ciele KPSS sú:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity

2. Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách

3. Posilniť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Ciele veľmi úzko korešpondujú s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020 a to konkrétne s prioritami:

- Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity
- Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Lokálne strategické dokumenty Stratégia CLLD a Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2020 definujú rozvoj sociálnej oblasti v špecifických cieľoch ŠC1. *Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obciach* a ŠC 2. *Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie.*

Ciele		Opatrenie	
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity
		2	Zabezpečenie dostupnosti SS pre seniorov a ZŤP
2	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	3	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce
		4	Prevenia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií

3	<i>Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni</i>	5	<i>Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov obce</i>
		6	<i>Zvyšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb</i>

5. AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KPSS PRE OBDOBIE 2018-2022

	Ciele		Opatrenie	Aktivity	Cieľová skupina	Zodpovení	Finančné zdroje
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity	Práca v teréne, identifikácia sociálnych problémov, návšteva rodín, spolupráca obce so materskou školou	seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, deti a mládež ohrozené závislosťami, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	občania obce a ich príbuzní, obec, materská škola	vlastné zdroje, verejné prostriedky, rozpočet obce
		2	Zabezpečenie dostupnosti SS pre seniorov a ZŤP	Sprostredkovanie služieb pre seniorov v obci, poskytovanie základného sociálneho poradenstva	seniori, osoby so zdravotným postihnutím	občania obce a ich príbuzní, obec	vlastné zdroje, verejné prostriedky, rozpočet obce
2	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	3	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce	Pravidelné/náhodilé/priebežné informovanie o sociálnej problematike obce - verejno komunikačné prostriedky časopis, obecný web, reporting o stave sociálnych služieb, demografie, trhu práce a plnení KPSS - pre zastupiteľstvo a pre verejnosť	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce
		4	Prevenia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	Príprava a realizácia projektov, zameraných na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniori	obec, záujmové skupiny, občianske združenia, materská škola	dotačné zdroje, granty, MAS Horný Liptov
3	Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	5	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov obce	Prieskum spokojnosti a aktualizácia ich potrieb	seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	dotačné zdroje, granty

		6	Zvyšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb	Vzdelávanie pracovníkov obecného úradu v problematike sociálnej	Pracovníci obecného úradu	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce

6. MONITORING A HODNOTENIE

Vyhodnotenie realizácie dokumentu bude zabezpečené pravidelným monitorovaním a hodnotením, výsledkom ktorého bude správa, ktorá podá komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS a či vedú k riešeniu jednotlivých priorít. V správe bude vyjadrené, aký efekt majú realizované opatrenia a ako je potrebné stanovený postup upraviť.

Monitorovanie zabezpečí pravidelné sledovanie a zber informácií o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch/aktivitách v rámci jednotlivých opatrení akčného plánu, t.j. zostavenie komplexnej informácie o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS.

Monitorovacia správa komunitného plánu bude obsahovať aktualizáciu demografických údajov a vyhodnotenie zrealizovaných aktivít podľa jednotlivých opatrení. Komunitný plán sociálnych služieb bude ročne monitorovaný.

Hodnotenie na základe monitorovania pomenuje vplyv KPSS na sociálnu problematiku obce a jeho obyvateľov. Hodnotenie sa uskutoční jedenkrát do roka, t.j. k 30. 11. Hodnotenie bude spolu s pracovníčkami obecného úradu vykonávať sociálna komisia. Pôjde hlavne o vyhodnotenie vonkajších a vnútorných vplyvov na realizáciu komunitného plánu, zdefinovanie príčin úspechov/neúspechov napĺňania opatrení a návrhu aktivít a priorít na nasledujúci rok. Ročné hodnotenie KPSS bude predkladané na vedomie obecnému zastupiteľstvu v termíne do 31.12.

Návrhy na aktualizáciu akčného plánu spolu s vyjadrením finančných požiadaviek na rozpočet mesta na nasledujúci rok vychádzajúce z hodnotiacej správy schváli obecné zastupiteľstvo v termíne do 31.12.

Verejnosť bude oboznamovaná s realizáciou plánu prostredníctvom webovskej stránky obce a Porubských novín.

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Sociálna komisia obce	každoročne k 30.11.	hodnotiaca správa
Sociálna komisia obce a sociálny pracovník obce	každoročne k 31.12.	predloženie hodnotiacej správy a aktualizácie akčného plánu obecnému zastupiteľstvu

7. PREHĽAD PLATNEJ LEGISLATÍVY A INFORMAČNÝCH ZDROJOV

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov.

Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi

Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime

Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Stratégia CLLD, www.hornyliptov.sk

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-2015-2020.pdf>

Žilinský samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí, <http://www.zask.sk/sk/samosprava/urad-zsk/odbor-socialnych-veci/>

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

DSS	Domov sociálnych služieb
CHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MAS	Miestna akčná skupina
IBV	Individuálna bytová výstavba
OMV	Osobné motorové vozidlo
OPS	Opatrovateľská služba
OZ	Občianske združenie
PP	Počet poberateľov
SPRO HL	Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova
SS	Sociálna služba
Stratégia CLLD	Stratégia komunitou vedeného rozvoja
SČK	Slovenský červený kríž
ŠC	Špecifický cieľ
ŠVVP	Špeciálne výchovno –vzdelávacie potreby
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZpS	Zariadenie pre seniorov

ZpS SČK	Zariadenie pre seniorov Slovenský Červený Kríž
ZŤP	Zdravotne ťažko postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

9. PRÍLOHY

1. *Prehľad sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Zb.*
2. *Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb, stav k 31. 5. 2018*
3. *Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk v území MAS Horný Liptov*
4. *Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb*